

Wat is rosacea?

Rosacea is een algemeen voorkomende huidaandoening die gekenmerkt wordt door roodheid in het gelaat, soms vergezeld van puistjes. Het komt voor bij volwassenen vanaf het 30e levensjaar. Het wordt algemeen gezien bij mensen afkomstig uit noord-west Europa, vooral bij Engelsen, Schotten, Ieren, Nederlanders, Belgen en Fransen. De karakteristieke kleine haarvaatjes op de wangen (teleangiectasieën) staat bekend als couperose.

Rosacea kan gepaard gaan met puistjes en wordt daarom ook wel acne rosacea genoemd, hoewel het met echte acne weinig te maken heeft.

Rosacea wordt in enkele stadia onderscheiden:

- Stadium 1
 - blozende wangen: de roodheid houdt (in tegenstelling tot gewoon blozen) soms uren aan
 - op de wangen worden zeer kleine haardunne vaatjes zichtbaar die niet meer verdwijnen (teleangiectasieën)
 - prikkende, soms pijnlijke sensaties in het gelaat na blootstelling aan wind, matige kou of na het wassen van het gezicht.
- Stadium 2
 - er ontstaan rode bultjes (papels) en puistjes (pustels), vooral op de wangen, neus en kin, maar soms in het gehele gelaat.
 - de poriën in de huid worden beter zichtbaar
 - er kunnen bij onderzoek geen bacteriën worden aangetoond, dit in tegenstelling tot andere met puistjes gepaard gaande ontstekingen.
 - bij sommige mensen kan als gevolg van de hevige ontsteking een voortdurende zwelling van het gezicht optreden. Dit heet de 'maladie de Morbihan'.
- Stadium 3
 - er ontstaan grotere pustels en dikke rode schijven (infiltraten) in de huid
 - de huid verruwt, ook de contouren van het gezicht veranderen.
 - uiteindelijk kan door combinatie van een aantal processen de huid dik en pasteus worden: dit wordt 'phyma' genoemd. De bekendste vorm hiervan is rhinophyma: een verdikking van de neus.
- Rosacea van de ogen
 - ook de ogen kunnen meedoen met het rosacea proces. Het komt vaker voor dan wel wordt gedacht. Heel typisch is de klacht van het 'zandkorrel' gevoel: alsof er voortdurend een zandkorreltje in het oog zit. Het meest komt rosacea van de oogleden voor (blepharitis). Sommige mensen hebben zelfs alleen een blepharitis en geen rosacea in de rest van het gelaat. Ook andere delen van de ogen kunnen ontstoken raken (conjunctivitis, iritis, iridocyclitis, keratitis). Heeft u rosacea en klachten van de ogen, meldt dat dan altijd aan de huisarts of dermatoloog. Het is mogelijk dat een oogarts uw ogen moet controleren.

Hoe wordt rosacea behandeld? Algemeen

Behandel de huid altijd met zachtheid:

- was het gezicht altijd met lauw-warm water
- gebruik een zeepvrije-wasgel, en deze zo min mogelijk
- gebruik geen washand
- dep het gezicht droog, wrijf niet.
- voorkom dat de bloedvaatjes in de huid gaan openstaan: wees voorzichtig met warme dranken, hete kruiden en alcohol.

- gebruik geen irriterende cosmetica
- voorkom sterke blootstelling aan zonlicht: door zon beschadigde huid is gevoeliger voor het ontwikkelen van rosacea

Milde rosacea

metronidazol gel of crème

metronidazol is een lokaal antibioticum dat 2 maal daags kan worden aangebracht. Was de huid eerst volgens het bovenstaande voorschrift voordat de metronidazol wordt aangebracht.

andere lokale producten

uit onderzoek blijkt dat, behalve metronidazol, ook clindamycine en azalaïnezuur effectief zijn wanneer zij regelmatig plaatselijk op de huid worden aangebracht.

Matig ernstige rosacea

- orale antibiotica kuren
 - Tetracycline, doxycycline en minocycline zijn effectief. De kuren moeten langere tijd worden volgehouden.

orale antibiotica gecombineerd met metronidazol lokaal.

Het is aangetoond dat deze combinatie therapie zeer effectief is. Na het starten kan de dosering van het orale antibioticum worden verminderd.

Ernstige rosacea

Bij rosacea die met heftige ontstekingen gepaard gaat en ook langdurige antibioticum kuren geen effect sorteren kan isotretinoïne (Roaccutane®) een uitkomst bieden.

Dit is een geneesmiddel met veel potentiële bijwerkingen. Het wordt ook voorgeschreven bij ernstige acne.

Dit middel kent in de behandeling van rosacea kent dezelfde voordelen en bezwaren.

Couperose

Couperose wordt bij vrijwel alle mensen met rosacea gezien. Soms ontstaat het al vroeg na het begin van de rosacea, bij anderen is het een restverschijnsel.

Couperose bestaat uit vele (tot ontelbare) zeer kleine bloedvaatjes in de huid in het gelaat die nooit vanzelf verdwijnen. Couperose is tegenwoordig goed met laser te behandelen. [meer over couperose...](#)

Rhinophyma

Rhinophyma is een eindstadium van rosacea, waarbij de neus sterk verdikt en over het algemeen zeer rood verkleurd is. Er worden 4 typen rhinophyma onderscheiden:

- glandulaire vorm (meestal niet-symmetrische vervorming)
- fibromateuze vorm (meestal huidkleurig)
- fibro-angiomateuze vorm (rode- tot donkerrode verkleuring, puistjes)
- actinische vorm (plaatselijk verdikt)

De behandeling voor alle vormen van rhinophyma is gelijk: de rosacea moet tot rust gebracht worden met antibiotica. Daarna is het mogelijk de neus chirurgisch weer in model te brengen. Dit kan door snijden, coagulatie, dermabrasie of lasertherapie. De behandelingen worden over het algemeen uitgevoerd door plastisch chirurgen.